

Detailrapport Vraag en antwoord los v/h Raadsplein (ID 928)

Veld	Waarde
Datum vraag	03-01-2026
Onderwerp	Inbesteding HVC, rechtmatigheid afvalafvoer en informatiepositie van de raad
Fractie(s)	LEV
Deadline	19-01-2026
Vraag en antwoord	Bijlagen: RIB - Aangenomen motie - Vraag en antwoord idnummer 897 Uit de beantwoording op onze eerdere vragen blijkt onder meer dat de huidige afvoer van afval van de gemeentewerven door het college zelf als “momenteel onrechtmatig” wordt aangemerkt. Daarbij wordt gewezen op procesmatige vertraging rondom de inbesteding bij HVC, terwijl de afvalstromen in de tussentijd wel zijn blijven doorlopen. Daarnaast blijkt uit de beantwoording van raadsvragen met nummer ID 338 dat de inhoud, reikwijdte en financiële consequenties van de beoogde dienstverleningsovereenkomst met HVC voor de raad nog onvoldoende inzichtelijk zijn, terwijl bij inbesteding minder publieke transparantie bestaat dan bij een aanbestedingsprocedure. Tevens is bevestigd dat de gemeentewerf is gelegen binnen een transformatiegebied, terwijl hierover nog geen expliciete besluitvorming en kaderstelling door de raad heeft plaatsgevonden. Omdat deze ontwikkelingen potentieel financiële, juridische en bestuurlijke consequenties hebben voor de gemeente, de raad en onze inwoners, en omdat de informatiepositie van de raad hierbij van essentieel belang is, stelt de fractie van Lokaal Edam-Volendam de volgende vervolgvragen. Vraag 1. Kan het college uiteenzetten welke diensten exact onder de (concept) dienstverleningsovereenkomst met HVC vallen (verwerking, transport, planning, administratie, rapportages, advisering)? Antwoord 1: Onder de dienstverleningsovereenkomst valt: het verwerken van de afvalstromen asbest, banden, grof huishoudelijk, klein chemisch afval, harde kunststof, tapijt, matrassen, vlak glas, asfalt, B-hout, C-hout, bouw- en sloopafval, dakafval, gips, schoon puin, veegvuil, groenafval; het transporteren van diverse afvalstromen vanaf de milieustraten en het ter beschikking stellen van containers op de milieustraten.

	Vraag 2. Kan het college aangeven welke onderdelen niet onder het aandeelhouderschap van de gemeente vallen, maar wel onder de dienstverleningsovereenkomst? Antwoord 2: Onder het aandeelhouderschap valt het verwerken van al het verbrandbare en GFT-afval. Vraag 3. Op welke wijze wordt de raad actief geïnformeerd over de inhoud, reikwijdte en financiële consequenties van de dienstverleningsovereenkomst, gezien het feit dat bij inbesteding geen openbare aanbestedingsdocumenten beschikbaar zijn? Antwoord 3: De raad zal via een raadsinformatiebrief geïnformeerd worden. Vraag 4. Kan de dienstverleningsovereenkomst gedurende de looptijd worden uitgebreid of gewijzigd zonder voorafgaande instemming van de raad? Zo ja, op basis van welk mandaat en binnen welke financiële grenzen? Antwoord 4: Ja, de dienstverleningsovereenkomst kan gedurende de looptijd worden uitgebreid of gewijzigd, voor zover het past binnen de bestaande uitvoerings- en bevoegdheidsruimte van het college. Vraag 5. Het college stelt dat HVC werkt op basis van “kostprijs gebaseerde tarieven”. Kan het college toelichten, welke kostencomponenten hieronder vallen, welke kosten variabel zijn, en waar het financiële risico ligt bij tegenvallers? Antwoord 5: Bij de kostencomponenten kan gedacht worden aan: transportkosten, verwerkingskosten, onderhoud en gebruik materieel, containers, handhaving, communicatie en administratie. Bij variabele kosten kan gedacht worden aan: -brandstofkosten; -personeelskosten; -verwerkingskosten; -afzet; -onderhoud; -containers. Het financieel risico ligt uiteindelijk bij alle aandeelhouders. Wij zijn al aandeelhouder, dus er zal niks veranderen. Vraag 6. Op welke wijze wordt periodiek getoetst of deze kostprijs gebaseerde tarieven marktconform zijn ten opzichte van commerciële aanbieders? Antwoord 6:
--	--

	Ook de commerciële aanbieders hebben te maken met de genoemde kosten in vraag 5. Indien daartoe aanleiding bestaat, zal gekeken worden naar commerciële aanbieders. Vraag 7. Kan het college toelichten waarom een hogere kostprijs (indien aanwezig) bestuurlijk aanvaardbaar wordt geacht in een periode waarin lasten voor inwoners stijgen? Antwoord 7: Er is gekeken naar de meest gunstigste keuze voor de inwoners voor de komende jaren. Vraag 8. Welke concrete waarborgen bevat de overeenkomst om te voorkomen dat tarieven structureel uit de pas gaan lopen? Antwoord 8: In de overeenkomst is opgenomen dat de gemeente grip houdt als (mede) aandeelhouder van HVC. Vraag 9. Welke definitie hanteert het college voor “geen ingrijpende gevolgen” in de zin van artikel 169 Gemeentewet? Antwoord 9: Het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst voor verwerking en transport van afvalstromen, inclusief containerhuur, valt niet onder “ingrijpende gevolgen”. Dat geldt ook voor de kostenverhoging van 1,6%. Vraag 10. Welke financiële, organisatorische of beleidsmatige drempels hanteert het college om te bepalen wanneer de raad wel vooraf betrokken moet worden? Antwoord 10: Wanneer de gemeenteraad bepaalde informatie nodig heeft voor het uitvoeren van haar taken, zal deze informatie door het college verstrekt worden. Voor ingrijpende besluiten zal de gemeenteraad in gelegenheid gesteld worden om wensen en bedenkingen te uiten. Zoals in antwoord op vraag 9 al is aangegeven vindt het college het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst voor verwerking en transport van afvalstromen, inclusief containerhuur niet onder "ingrijpende gevolgen" valt. Vraag 11. Betekent “tariefherijking of financiële rapportage” dat de raad hierover uitsluitend achteraf geïnformeerd wordt, of behoudt de raad hierin een besluitvormende rol? Antwoord 11: De raad zal hier inderdaad achteraf over worden geïnformeerd. Vraag 12.
--	---

	Sinds welke datum is de afvalafvoer door het college als onrechtmatig aangemerkt en welke stappen zijn genomen om deze situatie te beëindigen? Antwoord 12: Sinds de zomer van 2025 zijn de diensten, die in het contract met Renewi zijn vastgelegd, als onrechtmatig aangemerkt. Sindsdien hebben wij onderzocht hoe deze diensten financieel, operationeel en met betrekking tot flexibiliteit het best geregeld kunnen worden voor de komende jaren. Vraag 13. Waarom is de raad niet proactief geïnformeerd op het moment dat duidelijk werd dat de rechtmatigheid in het geding was? Antwoord 13: De raad is hierover niet afzonderlijk geïnformeerd, omdat het aflopen van het contract en de daaropvolgende continuering van de dienstverlening zijn opgepakt binnen de bestaande uitvoerings- en bevoegdheidsruimte van het college. Het betrof een operationele aangelegenheid die geen directe beleidswijzigingen of afwijkingen van door de raad vastgestelde financiële kaders met zich meebracht. Daarnaast is de continuïteit van de afvalinzameling en -verwerking als een essentiële publieke taak gewaarborgd, terwijl parallel is gewerkt aan een structurele oplossing. Vraag 14. Kan het college bevestigen dat gedurende deze periode bewust is doorgegaan met uitvoering, en hoe verhoudt zich dat tot de voorbeeldfunctie van de overheid richting inwoners en ondernemers? Antwoord 14: Als betrouwbare overheid willen wij de dienstverlening op een zo'n hoog mogelijke servicelevel blijven continueren voor de inwoners. Vraag 15. Kan het college bevestigen dat de investering bij HVC uitsluitend ziet op huishoudelijke afvalstromen? Antwoord 15: Ja. De investering bij HVC ziet in beginsel uitsluitend op huishoudelijke afvalstromen. Vraag 16. Indien (delen van) bedrijfsafval toch worden meegenomen: op welke juridische grondslag gebeurt dit? Antwoord 16: (Delen van) bedrijfsafval worden uitsluitend meegenomen indien en voor zover dit afval naar aard en samenstelling gelijk te stellen is aan huishoudelijk afval. Vraag 17.
--	---

	Kan het college inzicht geven in welke afvalstromen opbrengsten genereren (zoals metalen, papier) en hoe deze opbrengsten in de huidige en toekomstige situatie worden verwerkt? Antwoord 17: Binnen de eventuele overeenkomst met HVC vallen geen afvalstromen met een opbrengst. Hiervoor hebben wij contracten met andere partijen. Vraag 18. Kan het college verklaren waarom er tegenstrijdige overzichten bestaan over baten bedrijfsafval en op welk moment de raad kan beschikken over een actueel, sluitend dekkingsoverzicht? Antwoord 18: Wij zijn niet op de hoogte van tegenstrijdige overzichten. Vraag 19. Kan het college toelichten hoe de keuze voor investering bij HVC zich verhoudt tot alternatieven zoals samenwerking met Purmerend/Baanstee-Noord, inclusief kosten, risico's en flexibiliteit? Antwoord 19: Samenwerking met Purmerend inzake de milieustraat is op 30 januari 2025 voorgelegd aan de gemeenteraad als mogelijke keuze. Een overgrote meerderheid van de partijen in de raad hebben toen duidelijk uitgesproken de milieustraten in de gemeente open te willen houden en niet te willen aansluiten bij de nieuwe milieustraat van Purmerend in Baanstee-Noord. Er is dus geen keuze tussen investeren bij HVC of aansluiten bij Purmerend. Vraag 20. Wanneer wordt de raad in positie gebracht om een integrale afweging te maken tussen deze scenario's, inclusief gevolgen voor de milieustraat en de transformatie Julianaweg? Antwoord 20: De raad heeft aangegeven de milieustraten open te willen houden. Met een eventuele investering bij HVC zorgen wij ervoor dat de raad de benodigde flexibiliteit behoudt. Wanneer er een integrale afweging gemaakt moet worden inzake de milieustraat Volendam en de transformatie Julianaweg, zal dat aan de gemeenteraad voorgelegd worden.
Bijlage(s)	RIB Stand van zaken onderhoudsplannen en afhandeling moties (1) AANGENOMEN MOTIE VREEMD CDA VD80 ZB BVNL LK Onderzoek naar aanbieden en hergebruik van afvalstromen en grof vuil (1) (1) LEV Materieelbeheer, afvalcontracten en toekomst gemeentewerf-ID 897